

VALDA DREIMANE

PAVASARĪ

Plāvās
lāsmotu pienenes,
laukmalēs pūpolkoki,
kājas
man kailas iejauktos tūruma mālā
un priecīgi saltu.

Bet paveļos akmens spoguļi,
brīnums:
zeme aplīpusi,
pūpolu pūku, pieneņu rūgtuma,
arī šai pilsētā esmu — —

no manas dvesmas
zāle un ziedi uz akmens dīgst.

600 kino teātros izrāda filmas tikai spāņu valodā

Sav. Valstis pašreiz ir 600 kino teātru, kur izrāda filmas tikai spāņu valodā. Kamēr parasto kino teātru skaits 10 gados no 15.000 samazinājies uz 12.000, spāņu pieaudzis par 50. Tā Olympia kino teātris rietumu 107. ielā Manhatanā, kur vēl nesen demonstrēja Holivudas filmas, tagad pārgājis tikai uz spāņu, pieaugot šai rajonā portorikāņu skaitam.

Kino teātri, kur izrāda tikai spāņu valodas filmas, atrodas ne vien Ņujorkā un Čikagā, jo te koncentrējies liels portorikāņu skaits, bet arī Teksasā, kur mājvietu atraduši ap 2 milj. meksikāņu un Maiami, kur dzīvo 100.000 Kubas bēgļu.

Pag. gadā Sav. Valstīs demonstrētas 100 filmas spāņu valodā, kas uzņemtas galvenokārt Meksikā. Tās bija parastās komēdijas, operetes, drāmas un arī liels skaits kovboju filmu, kas tagad ir iznīcinātas Meksikāņu puante

Padomju rakstnieku apsūdzība apsūdz viņus pašus

KAS LABĀK IZKALPO PARTIJAI
— SAŅEM LIELĀKU HONORĀRU

Losandželosā (K.) Četri padomju rakstnieki: Jurijs Bondarevs, Jurijs Zbanatskijs, Boris Rjurikovs un Tatjana Kudrjavceva, kas viesojās Losandželosā, želojās, ka brīvā pasaule darot padomju rakstniekiem pāri — izdodot viņu grāmatas, bet honorāru nemaksājot.

Parastā prakse esot tāda, ka Meždunarodnaja Kņiga noslēdzot līgumu ar izdevējiem ārzemēs par viņu darbu publicēšanu, bet rakstnieki saņemot tikai grāmatas divi eksemplārus un solījumu, ka izdevēji „negrozīs dabā izteiktās idejas”. Ne autors, nedz Meždunarodnaja Kņiga nedabūjot nekādu atlīdzību.

Kad padomju rakstniekiem jautāja, kamdēļ viņi nelūdz savu rakstnieku savienību vai valdību rūpēties par rakstnieku tiesību aizsardzību resp. pievienošanās starptautiskai konvencijai, viņi sāka kustēties, it kā būtu uzšēdināti uz ogleņi jo... Zbanatskis pats ir rakstnieku savienības valdes loceklis. Esot jau jāievērojot arī „patriotiski” motīvi, kas liekot rakstnieku prasības ierobežot. Tatjana Kudrjavceva, kas padomju darbus no krievu valodas tulkojot angļiski, savukārt bija spiesta atzīt, ka Pad. Savienības apgādi arī nemaksājot amerikāņu rakstniekiem ne kapeiku par tulkotiem darbiem. Pārmetumi un pretpārmēti sabalansējas un padomju rakstnieki tālāk vairs necentās apsūdzību uzturēt.

Bondarevs paskaidroja, kāda tagad esot padomju rakstnieku izpelņa. Tiem maksājot par iespiedloksnēm. Honorāru likmes svārstoties no 150 līdz 400 rbl. par loksni. Mazākā likme, protams, jaunajiem autoriem, augstākā laureātiem. Kad apgāds esot ar autoru vienoties, tas izsūtot grāmatu veikalim, bibliotēkām uc. aptaujas lapas, lai noskaidrotu, cik liels būs pieprasījums pēc jaunās grāmatas. Kad visi dati savākti, nosakot metienu. Pirmais izdevums daļ-

— piebilst ukraiņu Rjurikovs. Bet neviens viņi nepiemēnēja, kas notiek ar autoriem, kurus Rakstnieku savienībā komunistu partijas palīģrganizācijā rakstnieku kontrolei, neuzņem vai no tās izslēdz par novirzīšanos no partijas noteiktās ģenerāl-līnijas.

Miris prof. Staņislavs Kolbuševskis

No Polijas pienākusi ziņa, ka 7. janvārī Vroclavā (Breslavā) miris prof. Dr. phil. Staņislavs Kolbuševskis. Viņš bija dzimis Pšemislā, 1901. g. studējis filozofiju Varšavā un Poznanā, tad vairākus gadus Parizē; Dr. phil. 1930. gadā. Latvijas universitāte 1934. g. aicināja viņu par slavu literatūras profesoru un šīnī amatā St. Kolbuševskis sabija līdz 1944. gadam, kopš 1938. g. lasīdams kursus arī vispārējā literatūras vēsturē. Viņš labi iemācījās latviešu valodu un pat vēl tagad rakstīja vēstules latviski. Vācu okupācijas laikā, poļu inteliģenci vajājot, St. Kolbuševski apcietināja un tikai Filoloģijas fakultātes dekāna prof. T. Celma un rektora M. Prīmaņa daudzkārtīgā un neatlaidīgā iestāšanās beigās panāca, ka apcietināto profesoru izlaida no Centrālcietuma.

Pēc kara St. Kolbuševskis atgriezās Polijā un bija literatūrzinātnes profesors Vroclavā. Bijis loceklis dažādās zinātniskās organizācijās un institūtos (Polijas zinātņu akadēmijā jau kopš 1932. g.); kā viesu profesors 1960.—1961. māc. gadā docējis Montreālas universitātē Kanadā. St. Kolbuševskis ir daudzu zinātnisku pētījumu autors un arī daudzu latviešu filologu skolotājs gan literatūras vēsturē, gan poļu valodā; Latvijas valsts brīvības gados apbalvots ar Trīs-zvaigžņu ordeni.

Piebilstams, ka nelaiķa profesora dēls Staņislavs Francišeks Kolbuševskis arī izvēlējies zinātnieka gaitas; labi pazīdams, starp citu, latviešu valodu, viņš izvirzījies par vienu no izcilākajiem jaunās paaudzes baltoloģiem Polijā.

K. Draviņš